

Einar Peder Ranheim
Sørdalsveien 1244
7170 Åfjord

25.03.2021

5058/40/1 - Ny grunneiendom til gjødselkum - Sørdalsveien - Roar Vingen

Eiendom: Gårdsnr. 40/bruksnr. 1	Adresse: Sørdalsveien 1244
Ansvarlig søker: Einar og Linda Ranheim	D.sak: 69/21
Hjemmelshaver: Einar og Linda Ranheim	Arkivsaknummer: 2020/3296
Kjøper: Roar Vingen	Saksbehandler: SVEFJE

Åfjord kommune viser til søknaden deres som vi mottok 25.09.2020. Søknaden gjelder fradeling av grunn på gårdsnummer 40 og bruksnummer 1. Dere har søkt om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser om avstand til vassdrag som vi mottok 3.1.2021.

Vedtak

Åfjord kommune gir dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser om avstand fra vassdrag, slik dere søkte om. Vi viser til vurderingene lenger ned i saken. Vi gir samtidig tillatelse til fradeling av ca 2000 m² grunn på gnr. 40 / bnr. 1 i samsvar med vedlagt fradelingskart.

Vedtaket er fattet etter følgende lovverk: Plan- og bygningsloven § 19-2 (dispensasjon), § 20-2 (søknadsplikt) og § 21-4 (behandling av søknaden i kommunen)

Vedtaket er fattet etter reglene i Åfjord kommunes delegeringsreglement.

Andre ting dere bør ta hensyn til

1. Dere bør sikre adkomst og eventuelt parkering på hovedeiendommen ved dokument. Denne avtalen må tinglyses.
2. Tillatelsen til fradeling faller bort dersom det ikke er rekvirert oppmålingsforretning innen 3 år etter at tillatelsen er gitt. Tillatelsen faller også bort dersom matrikkelføring vil være i strid med Lov om eigedsregistrering.
3. Hvis man støter på et mulig fredet kulturminne, skal arbeidet stanses med en gang. Fylkeskommunen og/eller Sametinget skal varsles.

Fakta om saken

Det er søkt om fradeling av ca. 2000 m² grunn på dyrka mark for bygging av gjødselkum med ca. 3.000 m³ våtvolum. Kjøper er Roar Vingen. Det er etter hvert søkt om plassering av kummen i en avstand av ca. 30 meter fra elva, og samtidig søkt om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelser om avstand til vassdrag. Saken er sendt på høring til sektormyndighetene. Søknaden er behandlet administrativt av landbruksavdelingen.

Nabovarsel

Det er ingen merknader fra naboer eller gjenboere.

Vann og avløp

Ikke

Ekstern høring

Trøndelag fylkeskommune uttaler:

Vannforvaltning

Byggegrense mot vassdrag er fastsatt for å beskytte elver, bekker og innsjø mot forurensning fra aktivitet som skjer i nærheten av vassdraget. I utgangspunktet er vi positive til omsøkt tiltak siden det vil redusere spredning av gjødselrester etter sesongen.

Likevel, slik søknaden foreligger nå, vil vi i dette tilfellet ikke kunne tillate omsøkte tiltak om dispensasjon fra vassdragets byggegrense på 100 meter (KPA). Dette begrunnes med hensyn til Sjørdalselva. Som følge av oppførelsen av gjødselkummen skal det legges gjødselslanger over Sjørdalselva for å nå dyrka marka på andre siden av elva. Erfaring viser at gjødselslangene sprekker når de ligger i elv og bekk, som vil gi en akutt forurensning i Sjørdalselva. Scenarioet er et «verste-tilfellet», men konsekvensen for det akvatiske naturmiljøet er altfor stor til at det ikke kan vurderes.

Fylkeskommunen foreslår at det sees på muligheten for å legge helstøpt rør istedenfor gjødselslanger. Beste alternativet vil være styrt boring slik at Sjørdalselva ikke blir berørt av tiltaket. Med hensyn på lukt oppfordrer vi til at det sees på lukket løsning for gjødselkummen. Dette gjør at naboer ikke vil plages med lukt fra gjødselkummen.

Fylkeskommunen kan ikke se at vilkårene for å innvilge dispensasjon i denne saken er oppfylt. Byggegrense mot vassdrag er fastsatt for å beskytte vassdrag mot forurensning, uavhengig av om tiltaket vil være midlertidig eller permanent. Prinsippet «føre-var» bør legges til grunn i vurderingen da konsekvensen av punktering av gjødselslangen i Sjørdalselva er stor. Vi kan ikke se at fordelene er klart større enn ulempene.

Ut fra overnevnte fraråder fylkeskommunen omsøkte tiltak. Fylkeskommunen ønsker kommunens vedtak oversendt, for å vurdere en mulig påklaging. Saken vil da bli behandlet politisk i fylkesutvalget.

Statsforvalteren uttaler:

Dispensasjonsadgangen

Vi gjør oppmerksom på at kommunen i sin vurdering av om vilkårene for dispensasjon er oppfylt, ikke bør dispensere fra planer og lovens bestemmelser når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden, jf. pbl. § 19-2, fjerde ledd.

Forarbeidene til loven har presisert dette nærmere i Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) s.139:

«Kommunen bør fortsatt ikke gi dispensasjon fra planbestemmelser og planer der berørte statlige fagmyndigheter eller fylkeskommunen uttrykkelig går imot at dispensasjon gis. Det har i praksis vært lagt til grunn at det ikke foreligger særlige grunner for å dispensere i strid med uttalelse fra statlig fagmyndighet eller fylkeskommunen».

Uttalelse fra fagavdelingene

Landbruk

Vi har ingen merknad til dispensasjon om avstand fra vassdrag. Vi merker oss at det er gjort konkrete vurderinger av fordeler og ulemper med den omsøkte plasseringen, men vil på generelt grunnlag henstille til at det også for tiltak innen landbruket søkes løsninger som ikke medfører omdisponering av dyrka jord.

Klima og miljø

Klima- og miljøavdelingen har til dels dårlige erfaringer med gjødselkummer i tilknytning til vassdrag. Vassdraget fører ikke anadrom fisk, men det er elvemusling i vassdraget. En etablering av en gjødselkum som omsøkt kan ved akutte utslipp medføre forurensning som kan påvirke vassdraget og organismene langt nedover. Dette skjer oftest som følge av skader på selve kummen, men også at det renner over fra kummen. Vi **fraråder** at deg gis dispensasjon fra byggegrensen mot vassdrag. Et positivt vedtak i saken vil bli vurdert påklaget. Vi ber om å bli orientert om vedtak i saken.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Statsforvalteren minner om at alle saker som berører natur- og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 (jf. nml. § 7). Før det fattes vedtak i saken, må det skriftlig redegjøres for hvordan prinsippene i bestemmelsene er vurdert. Manglende synliggjøring av dette vil regnes som en saksbehandlingsfeil.

Konklusjon

Statsforvalteren **fraråder** dispensasjon som omsøkt.

Kommunens vurderinger

Naturmangfoldloven

Det er ikke registreringer i Naturbase eller Artskart som hindrer tiltaket. Dette forutsatt at det ikke gjøres inngrep i elva.

Søknaden omhandler forvaltning av fast eiendom. Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal da lovens § 8-12 legges til grunn som retningslinjer.

Kommunen anser Naturbase og Artskart som gode nok informasjonskilder (kunnskapsgrunnlag), jamfør naturmangfoldloven § 8.

Siden kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok, vil føre var-prinsippet i lovens § 9 ikke benyttes.

Samlet belastning på økosystemet anses å være liten, jamfør lovens § 10.

Tiltaket medfører ikke så stor skade på naturmangfoldet, at tiltakshaveren må betale for å hindre eller begrense skadene, jamfør naturmangfoldloven § 11.

Det vil ikke brukes teknikker eller driftsmetoder som kan skade naturmangfoldet så mye at det krever særlige tiltak, jamfør naturmangfoldloven § 12.

Jordloven

(Administrasjonens vurdering og vedtak)

Forskrift om gjødselvarer mv. med organiske opphav. § 18 Plassering av anlegg og avstandskrav for husdyrgjødsel og avløpsslam: Anlegg for husdyrhold og lagring av husdyrgjødsel/avløpsslam må ikke plasseres på flomutsatte områder eller så nær vassdrag, brønn eller annet vannforsyningssystem at det medfører fare for forurensning.

Det opplyses fra tiltakshaver, at plana er å bygge en gjødselkum som skal benyttes til husdyrgjødsel fra hans (gnr/bnr 40/5) og Ole Håvard Aunes (gnr/bnr 41/1) melkekubesetninger som ligger på motsatt side av elva. Gjødsel skal transporteres til kummen ved hjelp av gjødselsvogn fra Roar Vingen og via slange og pumpe direkte fra gjødselkjeller til Ole Håvard Aune. Denne vil måtte krysse elva. Det skal i tillegg kjøpes inn utstyr til slangespredning av husdyrgjødsel ut på dyrkajorda. Begge melkebrukene har behov for mer lagringskapasitet for husdyrgjødsel. Økt kapasitet samt slangespredningsutstyr vil gi mulighet for å benytte gjødsel på mer gunstige tidspunkt miljømessig og driftsmessig. Det er vurdert flere løsninger og tiltakshaver mener dette vil være beste plassering for begge gårdsbrukene, med grunnlag i beliggenhet av dyrkajorda de eier og leier, samt ønsket om å benytte slangespredningsutstyr. Mye av dette arealet ligger på motsatt side av elva i forhold til gårdstunene. Plassering av kum på denne siden av elva er derfor å foretrekke.

Arealet til gjødselkummen er beregnet til om lag 1 daa, med utgangspunkt i en diameter på 29m. Det vil også være behov for forlengelse av eksisterende avlingsveg, på om lag 100m. Det søkes om fradeling av tomt på 2 daa. Tiltaket vurderes som nødvendig for landbruksdrifta og omdisponering av dyrkajorda kan tillates. Fradelinga antas å være tjenlig for bruksstrukturen og positivt for drifts- og miljøforholdene.

Kummens plassering er i nærheten av elva. Det forutsettes at tomta plasseres på en måte og med en avstand til elva som tilfredsstiller krav til miljøhensyn med tanke på forurensningsfare. Det forutsettes at pumpingen til kummen også kan gjøres på en forskriftsmessig måte.

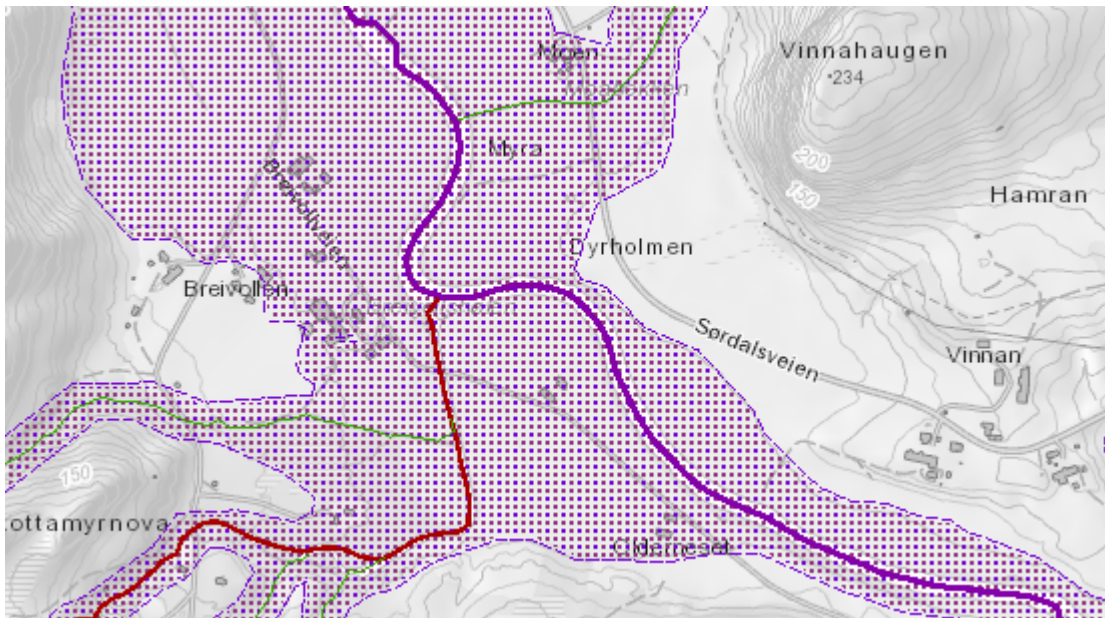
Vedtak; Åfjord kommune gir med hjemmel i Jordlovens §9 og §12 tillatelse til omdisponering og fradeling av inntil 2 daa dyrkajord til gjødselkum med vilkår. Det settes som vilkår at matjorda skrapes av og benyttes på egnede arealer for jordbruksproduksjon. Det settes som vilkår at plasseringen i forhold til elva og overføringen av gjødsel i slange over elva kan gjøres etter forskriftsmessig måte for å ivareta miljøhensyn og for å unngå forurensningsfare. (Vedtaket er ikke påklaget).

Kulturminneloven

Ingen registreringer

Skred/flom/rasfare/havnivåstigning

Ifølge NVEs atlas ligger tiltaket innenfor aktsomhetsområde for flom. Området fra elvebredden er flatt og en flom vil gå langt oppover mot fylkesvegen.

Gjødseltanken skal graves ned ca 3 meter, og vil dermed ligge ca 1,5 meter over planert terreng. En antar dette vil være god nok sikkerhet.

Etter at tiltakshaverne fikk forelagt fylkeskommunens og Statsforvalterens innvendinger, har de gått vekk fra ønsket om å fylle kummen via slange over elva. De erklærer i brev av 8. mars:

Vedr. søknad om bygging av gjødselkumme.

Henviser til tlf. samtale med Sverre Fjellheim den 8/3-21, om krav i fra Statsforvalteren/ Fylkeskommunen om pålagt bruk av helstøpt rør for pumping av husdyrgjødsel over elva.

Vi godtar kravet.

Det vil bli lagt helstøpt rør, før røret er på plass vil vi kjøre husdyrgjødsel til den andre sida av elva med traktor og tankvogn.

Roar Vingen

Ole Håvar Aune

Vurdering av dispensasjon

Den omsøkte kummen skal oppføres som plasstøpt og graves ned ca. 3 meter, og maks fyll høyde over bakken blir da 1,5 meter. Den blir liggende ca 30 meter fra elvebredden, og det er flat dyrka mark mot elva med en markert skråning ned til bredden. Terrengt faller mot nord, og en lekkasje fra kummen vil ha minst 4 dekar å renne ut på før det når elva.

Gjødseltanken som tenkes oppført er en skjøtfri konstruksjon som virker sikker. Dersom uhellet likevel skulle skje, vil maks 1000 m³ kunne renne ut av kummen. Spredd over 4 dekar, blir dette 25 cm mektighet på utslippet. Mot nord er det mulig å stanse utslippet før det når elva, hvis det ikke stanser av seg selv.

En forutsetter at det ikke gjøres inngrep i elva. Dersom dette er ønskelig på et seinere tidspunkt, må dette omsøkes særskilt.

Landbruksavdelingen har gitt tillatelse til omdisponering av det omsøkte arealet.

Etter kommunens vurdering vil derfor en dispensasjon i dette tilfellet ikke i vesentlig grad sette til side hensynene i plan- og bygningslovens formålsparagraf, eller bestemmelsen det søkes om dispensasjon fra. Fordelene med å gi dispensasjon vurderes som klart større enn ulempene.

Gebyrer

Alle gebyrene for byggesak finnes på afjord.kommune.no.

Du betaler gebyrene som gjelder for det året søknaden leveres komplett.

Frist for å klage på vedtaket er tre uker

Hvis du, eller andre med klageadgang, ikke er enig i vedtaket, har du rett til å klage. Du må sende en skriftlig klage til kommunen senest 3 uker etter at du mottok vedtaket.

Send klagen til Åfjord kommune, Øvre Årnes 7, 7170 Åfjord. Eller via e-post til postmottak@afjord.kommune.no

I klagen må du skrive hvilket vedtak du klager på, hva du mener bør endres i vedtaket og begrunne hvorfor.

Hvis kommunen opprettholder vedtaket, sendes saken til Fylkesmannen.

Med hilsen
ÅFJORD KOMMUNE

Trude Iversen Hårstad
Fagleder

Sverre Fjellheim
Avdelingsingeniør

Kopi:

Roar Vingen

Ole Håvar Aune

Statsforvalteren i Trøndelag

Trøndelag fylkeskommune